

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023 - 12487
Den 10. januar 2024

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 267 (MOF alm. del) stillet 13.12.2023 efter ønske fra Morten Messerschmidt (DF).

Spørgsmål nr. 267

Vil ministeren redegøre for de omkostninger og påvirkninger af effektivitet, som ministeriet har estimeret, at genbrugsmålene i forslaget til emballageforordningen vil påføre det danske pant- og retursystem, bryggerierne og tapperierne? I opgørelsen bedes ministeren tage højde for det øgede behov for plads i de danske butikkers flaskerum, øgede omkostninger og risiko for mindre effektivitet i relation til personale i butikker, hos producenter og hos Dansk Retursystem A/S, større transportbehov af flasker og kasser (både fyldte og tomme), øget behov for sortering af forskellige typer genbrugsflasker og fragt af disse til rette anlæg. Hertil kommer omkostninger til vaske- og aftapningslinjer hos bryggerierne og tapperierne.

Svar

I forslaget til ny emballageforordning har Kommissionen foreslået genbrugsmål for visse drikkevareemballageer. Dette skyldes, at forbruget af drikkevareemballageer er stødt stigende, samt at der allerede findes velfungerende genbrugssystemer og -løsninger for drikkevareemballageer, hvilket bidrager til at mindske de økonomiske omkostninger til omstilling fra engangsemballage til genbrugsemballage.

For at mindske omkostninger for små erhvervsdrivende har Kommissionen foreslået undtagelsesmuligheder for mikro-virksomheder med under 10 ansatte og for virksomheder, som markedsfører under 1000 kg. emballage om året i en medlemsstat. Med udgangspunkt i Kommissionens forslag til mål og undtagelser, vil der ifølge Miljøministeriets oplysninger være ca. 20 bryggerier i Danmark, som omfattes af genbrugsmål. Heraf benytter godt halvdelen allerede i dag genbrugsemballage til drikkevarer i et vist omfang.

Konsekvenser for bryggerierne

De ca. 10 bryggerier, som ikke i dag producerer en del af deres drikkevarer i genbrugsemballage, vil frit kunne vælge, hvilken af de forskellige eksisterende genbrugsløsninger i markedet, der benyttes. Omkostninger og effektivitet vil variere alt afhængig af, hvilken løsning der vælges.

På det danske marked har de store danske bryggerier i dag deres egne indsamlingskanaler, vaskefaciliteter m.v. for genbrugsemballager. Det forventes, at de vil forsætte denne praksis. Mange mindre eller mellemstore bryggerier "låner" derimod genbrugelige drikkevareemballageer og/eller tilkøber indsamling, vask og distribution af de genbrugelige emballager hos genbrugsvirksomheder. Det er antaget, at de bryggerier som skal i gang med genbrug, vil vælge denne løsning fremfor selv at investere i lastbiler, vaskefaciliteter og andet materiel.

Ved at anvende en genbrugsemballage frem for en engangsemballage vil der være en besparelse til at indkøbe emballage, fordi en genbrugsemballage kan bruges flere gange inden den bliver til affald i modsætning til en engangsemballage, som kasseres efter én gangs brug. Dog vil der være for genbrugsemballage være andre omkostninger til retur-logistik, vask og håndtering. Til beregning af de erhvervsøkonomiske konsekvenser for bryggerierne har der været dialog med flere bryggerier, der benytter genpåfyldelige flasker (genbrugsemballage). Herudfra er beregnet en gennemsnitlig pris for indkøb, vask og håndtering af genpåfyldelige flasker. Dertil kommer transportomkostninger, som varierer betydeligt fra bryggeri til bryggeri, som ikke indgår i konsekvensanalysen.

Danmark arbejder, jf. det danske forhandlingsmandat for at bryggerierne får mere fleksibilitet, ift. hvordan genbrugsmålene kan efterleves. I Rådets forslag indgår derfor en valgfrihed i forhold til at opgøre målopfyldelse på drikkevare-volumen eller emballage-enheder. Det betyder, at et bryggeri, der sælger øl i en genbrugelig fustage, kan tælle denne mængde med som salg i genbrugsemballage.

Konsekvenser for Dansk Retursystem A/S

Det danske pant- og retursystem er i dag indrettet således, at Dansk Retursystem A/S er ansvarlige for at indsamle tomme engangsemballager hos butikker og cafeer m.v. og derefter sælge det indsamlede affald til genanvendelse. Fsva. genbrugsemballage er det bryggerierne selv, som er ansvarlige for at indsamle emballagen, samt den efterfølgende klargøring og vask forud for genpåfyldning. Dansk Retursystem A/S står dog for administrationen forbundet med genbrugsemballage.

Mængden af drikkevareemballager i det danske pant- og retursystem har siden dets oprettelse for 20 år siden været stødt stigende til 2,0 mia. enheder i 2022 og mængderne forventes at blive ved med at stige. Af de pantbelagte mængder i Dansk Retursystem A/S udgøres langt størstedelen i dag af engangsemballager (ca. 93 pct.). Andelen af genbrugsemballage har derimod været faldende igennem årene og udgør de resterende ca. 7 pct.

Med de i forordningen foreslåede genbrugsmål for drikkevarer er det ikke Miljøministeriets vurdering, at Dansk Retursystem vil opleve negative konsekvenser pga. genbrugsmål. Denne vurdering er baseret på, at 1) genbrugsmålene kan opfyldes med forskellige emballagetyper, herunder fustager som ikke er en del af pant- og retursystemet, at 2) en del af de danske bryggerier vil være undtaget for målene, 3) forventning om fortsat stigning i mængderne af engangsdrikkevareemballager.

Magnus Heunicke

/

Janne Birk Nielsen